

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Martina Kopy a Mariana Kokeše ve věci

žalobkyně: **Vinařství Dubňany s.r.o.**, IČO: 04724992
tř. Osvobození 92, Kvítkovice, 765 02 Otrokovice
zastoupena JUDr. Vojtěchem Mihalíkem, advokátem
Bezručova 90, 692 01 Mikulov

proti
žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**
Květná 15, 603 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 8. 2021, č. j. SZPI/AL704-42/2021,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobkyně dostala pokutu, protože analýza vzorků maďarského červeného vína odrůdy Modrý Portugal, které uváděla na trh, ukázala, že toto víno obsahovalo nepovolený přídavek vody. Podle výsledku analýzy duplikátního vzorku téhož vína, kterou si nechala zpracovat žalobkyně u laboratoře EUROFINS CZ, však zkoumaný vzorek neindikuje naředění.

Žalobkyně namítá pochybení správních orgánů spočívající v tom, že bezdůvodně upřednostnily výsledky vlastního laboratorního rozboru svědčícího v její neprospěch.

II. Předmět sporu

2. Rozhodnutím ze dne 22. 4. 2021, č. j. SZPI/AL704-39/2021, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Brně („SZPI“) shledala žalobkyni vinnou z přestupku. Formou skladování uváděla na trh víno, v němž byl zjištěn přídavek vody. Šlo o odrůdu Modrý Portugal, víno červené suché, alk. 11,5 % obj., víno bez CHOP/CHZO, krajina původu: Maďarsko, č. š. 180050, ročník sklizně 2018. Víno nevyhovělo požadavku stanovenému v příloze č. VIII, části II, oddílu A, bodu 1 nařízení č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty („nařízení 1308/2013“), ve znění platném a účinném ke dni spáchání přestupku. Víno tak nebylo vyrobeno v souladu s pravidly uvedenými v příloze VIII tohoto nařízení. Jeho uvedením na trh žalobkyně porušila čl. 80 odst. 2 písm. c) nařízení 1308/2013. A dopustila se přestupku podle § 39 odst. 2 písm. bb) zákona o vinohradnictví a vinařství.
3. Správní orgán prvního stupně za tento přestupek uložil žalobkyni pokutu ve výši 110 000 Kč, povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč a povinnost uhradit náklady laboratorního rozboru ve výši 2 910 Kč.
4. Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se žalobkyně odvolala. Žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 8. 2021, č. j. SZPI/AL704-42/2021 („rozhodnutí žalované“), změnila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v části výroku týkajícího se nákladů laboratorního rozboru (upravila odkaz na příslušné zákonné ustanovení). Ve zbývajících částech ho potvrdila.

III. Žaloba

5. Správní orgány opřely svůj závěr o tom, že víno obsahovalo nepovolený přídavek vody, o výsledky analýzy maďarského Národního úřadu pro bezpečnost potravinového řetězce, který hodnotil vzorek jako nevyhovující. Zjištěné hodnoty izotopu delta O18 byly výrazně nižší než hodnoty u srovnávacích vzorků.
6. Žalobkyně si však z duplikátního vzorku vína nechala na vlastní náklady zpracovat rozbor u akreditované laboratoře EUROFINS CZ. Tato laboratoř v rozporu se závěry správních orgánů vyhodnotila vzorek jako vyhovující. Přestože žalobkyně správní orgány s výsledkem analýzy seznámila, nijak k nim nepřihlédly. Namísto toho upřednostnily výsledky vlastní analýzy. Podle žalobkyně postupovaly účelově. Zákon dává kontrolovanému subjektu možnost nechat si zpracovat rozbor duplicitního vzorku na vlastní náklady. Pokud tento kontrolní rozbor ukáže odlišné výsledky, je třeba zkoumat příčiny. Správní orgány nemohou bezdůvodně upřednostňovat výsledky vlastní analýzy.
7. Žalobkyni oslovená laboratoř má veškeré potřebné akreditace. Jedná se o subjekt, který má v oblasti provádění laboratorních rozborů vín dlouhodobé zkušenosti. Vždy postupuje pečlivě, podle platných právních předpisů. Svůj postup při zkoumání dodaného vzorku vína náležitě dokumentuje a své závěry dokládá konkrétními informacemi a daty. Ke svým zkoumáním používá nejen dostupné referenční vzorky vín, ale reviduje své závěry i v závislosti na dostupné literatuře. Závěry jejich analýzy jsou proto jsou přesvědčivé a transparentní. Žalobkyně navrhuje soudu provést výslech osob podílejících se na rozboru vzorku vína (autorky protokolu o zkoušce K. V. a vedoucího zkušební laboratoře J. B.).

Rozbor duplicitního vzorku ukázal, že neobsahuje přídavek vody. Žalobkyně se proto nemohla dopustit přestupku.

8. Laboratorní rozbor zpracovaný z podnětu správních orgánů posuzované víno srovnávají s určitým referenčním vzorkem vín. Ovšem i žalovaná v napadeném rozhodnutí přiznává, že neví, s jakými daty konkrétně se víno srovnávalo, neboť jimi disponuje jen příslušný maďarský úřad. Laboratorní rozbor zpracovaný z podnětu správních orgánů jsou proto nejasné a nepodložené. Správní orgány bezdůvodně upřednostnily výsledky analýzy, podle které se žalobkyně dopustila přestupku. Žalobkyně nerozumí, proč odmítají akceptovat výsledky rozboru akreditované laboratoře, který si zajistila. Zákonná možnost obstatat si rozbor duplicitního vzorku vína se jeví pouze jako formální, aniž by však mohla cokoliv změnit na závěrech správních orgánů o přestupku.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

9. Akreditovaná laboratoř SZPI (Odbor zkušební laboratoře inspektorátu v Brně) provedla rozbor předmětného vína za účelem stanovení poměru stabilních izotopů kyslíku $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$ (vyjádřeného jako $\delta^{18}\text{O}$) ve vodě. Naměřená hodnota parametru $\delta^{18}\text{O}$ (voda/SMOW) v předmětném víně Modrý Portugal byla: $-1.20 \pm 0.64 \text{ ‰}$. Podle hodnocení akreditované laboratoře vykazovalo předmětné víno velmi netypicky nízkou hodnotu $\delta^{18}\text{O}$ pro ranou odrůdu červeného vína Modrý Portugal, ročník 2018 ve středoevropských podmínkách. Srovnatelný český vzorek odebraný v září 2018 vykázal hodnotu $\delta^{18}\text{O} = 4,05 \text{ ‰}$. Naměřená hodnota podle laboratoře značila přídavek vody na úrovni přibližně 20 % nebo více.
10. Protože zemí původu vína bylo Maďarsko, SZPI se v souladu s čl. 43 nařízení č. 218/273 a čl. 28 nařízení č. 2018/274 obrátila na příslušné maďarské orgány s žádostí o pomoc při interpretaci naměřených izotopových hodnot v předmětném víně oproti referenčnímu souboru údajů v Evropské databance vín. Maďarský Národní úřad pro bezpečnost potravinového řetězce v odpovědi na žádost SZPI ze dne 28. 6. 2019 uvedl, že podezřelý vzorek se jeví být zvodnělý, neboť všech 50 maďarských vzorků mělo hodnotu $\delta^{18}\text{O}$ vody mnohem vyšší.
11. Žalovaná nesouhlasí, že by závěry maďarského úřadu byly nejasné či nepodložené. Opírají se o konkrétní data, která jsou z citované odpovědi maďarského úřadu zřejmá. Z této odpovědi je jasné, s jakými vzorky maďarský úřad víno porovnával, i jaká je minimální i střední hodnota parametru $\delta^{18}\text{O}$ u všech referenčních vín ze sklizně 2018.
12. Výsledky měření provedeného laboratoří EUROFINS CZ ukazují hodnoty parametru $\delta^{18}\text{O}$ $-1.0 \pm 0.4 \text{ ‰}$. V příslušném protokolu o zkoušce se pak uvádí, že „na základě výsledků provedených analýz a porovnáním s průmyslovými standardy, vědeckou literaturou a hodnotami, které máme k dispozici, usuzujeme: poměr mezi izotopickými odchylkami kyslíku O^{18} ve vodě a ethanolu neindikuje naředění.“
13. Hodnoty parametru $\delta^{18}\text{O}$ naměřené laboratoří EUROFINS CZ lze s ohledem na rozšířenou nejistotu měření považovat za shodné s hodnotou naměřenou akreditovanou laboratoří SZPI. Liší se pouze interpretace těchto výsledků. Správní orgán prvního stupně žalobkyni v rámci Sdělení o vyřízení námitek do protokolu č. P075-71395/19 ze dne 3. 9. 2019 i ve svém rozhodnutí objasnil, proč k interpretaci laboratoře EUROFINS CZ nepřihlédl. Obsáhle se k tomu vyjádřila i žalovaná v napadeném rozhodnutí.

14. Maďarské úřady vycházely z databanky analytických hodnot s údaji o izotopech tvořené podle příslušných unijních předpisů. Údaje o reprezentativních vzorcích se podle nich získávají striktně daným způsobem a vztahují se vždy ke konkrétnímu ročníku sklizně. Naproti tomu laboratoř EUROFINS CZ uvedla pro své hodnocení nekonkrétní použité prameny. Žalované je z úřední činnosti známo, že databáze laboratoře EUROFINS CZ obsahuje izotopové hodnoty získané sledováním izotopových hodnot vín z dané země napříč mnoha klimaticky velmi odlišnými sklizněmi. Ročník 2018 jako nadprůměrně teplý a suchý byl značně specifický. Tudíž i izotopové hodnoty tohoto ročníku se nacházejí v horní části rozptylu hodnot, které vykazují vína z Maďarska za posledních 10 či 15 let. Na tuto skutečnost je nutné při interpretaci izotopových brát zřetel, což laboratoř EUROFINS CZ nemohla splnit.
15. Důvod, proč správní orgány nezohlednily výsledky rozboru laboratoře EUROFINS CZ, tedy žalovaná v napadeném rozhodnutí řádně vysvětlila. Postup správních orgánů nebyl svévolný. Výslech svědků navrhovaných žalobkyní by v tomto případě byl nadbytečný.

V. Další podání účastníků řízení

16. V replice žalobkyně namítá, že žalovaná spekuluje ohledně toho, z jakých referenčních vzorků při svém posouzení vycházela laboratoř EUROFINS CZ. Namísto nějakých spekulací si však měla vyžádat konkrétní sdělení směřující k vyjasnění této otázky. Protože to žalovaná neudělala, měl by to nyní udělat soud. Z opatrnosti žalobkyně soudu navrhuje moderaci pokuty.
17. Ve vyjádření k replice žalovaná odmítla tvrzení žalobkyně, že je pouhou hypotézou žalované, jaká je podoba databáze laboratoře EUROFINS CZ. Databáze EUROFINS mají certifikaci jako komerčně dostupný produkt. Inspekce databázemi EUROFINS pro jednotlivé země EU a mimo EU, které jsou producenty vína, disponuje a pro určité oblasti vlastní kontrolní činnosti je i využívá. Námitku, že žalovaná měla od této laboratoře zjistit konkrétnosti ohledně referenčních vzorků, žalobkyně poprvé uplatnila až v replice. V průběhu správního řízení takový požadavek nevznesla. Nadbytečné by bylo, pokud by tomuto požadavku vyhověl soud. Žalovaná nesouhlasí s moderací pokuty, jejíž výše je odrazem správního uvážení.
18. V duplice žalobkyně zopakovala své žalobní námitky a setrvala na důkazních návrzích (výslech zaměstnanců laboratoře EUROFINS CZ a její přípis ze dne 20. 9. 2019). Žalovaná k tomu uvedla, že daný přípis je součástí správního spisu a správní orgány se k němu vyjádřily. Žalovaná zopakovala, proč k výsledkům rozboru této laboratoře nepřihlédla. Měla k tomu objektivní důvody, které ve svém rozhodnutí rozvedla.

VI. Jednání před soudem

19. Dne 13. 12. 2023 se u soudu konalo jednání ve věci. Zástupkyně žalobkyně zdůrazňovala, že se v přestupkovém řízení uplatní principy trestání podle čl. 6 Evropské úmluvy o lidských právech, obdobně jako v trestním právu. Vytykala proto žalované, že ve svém rozhodnutí hovoří o neunesení jejího důkazního břemeno. Zástupce žalované vysvětloval, že to žalovaná zmínila jen ve vztahu k vlastním tvrzením žalobkyně, nikoliv obecně v tom smyslu, že by měla prokazovat svoji nevinu.
20. Zástupkyně žalobkyně poté vznesla několik důkazních návrhů. Nejprve na svědecký výslech zaměstnanců laboratoře EUROFINS CZ. Soud jej zamítl pro nadbytečnost pro posouzení

věci (blíže viz bod 37 níže). Podobně soud zamítl její návrh, aby se obrátil na laboratoř EUROFINS CZ za účelem vyjasnění, z jakých referenčních vzorků při svém posouzení vycházela. To mělo být v soudním řízení primárně odpovědností žalobkyně, které nic nebránilo, aby obdobné vyjádření zajistila sama (blíže viz bod 36 níže). V neposlední řadě zástupkyně žalobkyně navrhla k důkazu připsat ze dne 20. 9. 2019, čemuž soud taktéž nevyhověl, protože daná písemnost již byla součástí správního spisu, kterým se ve správním soudnictví nedokazuje. To platí i o ostatních důkazních návrzích vznesených v žalobě.

21. Po závěrečných návrzích a krátkém přerušení pro poradu senátu soud vyhlásil tento rozsudek.

VII. Hodnocení věci soudem

22. Žaloba **není důvodná**.
23. Podstatou žalobních námitek je tvrzení, že správní orgány nesprávně hodnotily důkazy, pokud své závěry o vině žalobkyně ze spáchání přestupku opřely o výsledky rozboru maďarských orgánů a laboratoře SZPI. Podle těchto výsledků víno obsahovalo přidanou vodu. Žalobkyně namítá, že měly zohlednit opačné závěry plynoucí z analýzy laboratoře EUROFINS CZ, kterou si nechala zpracovat.
24. Mezi stranami není sporné, že hodnoty izotopů (parametr delta18O), které naměřila laboratoř SZPI ($-1,20 ‰ \pm 0,64$) a laboratoř EUROFINS CZ ($-1,0 \pm 0,4 ‰$), jsou při zohlednění rozšířené nejistoty měření shodné. Odlišné závěry obou laboratoří vychází ze způsobu interpretace těchto naměřených hodnot. Zatímco interpretace provedená SZPI a maďarským úřadem vede k závěru, že víno obsahuje přidanou vodu a je tím pádem nevyhovující, podle závěru EUROFINS CZ výsledek rozboru neindikuje nařazení.
25. Není však pravdou, jak namítá žalobkyně, že by žalovaná bezdůvodně zohlednila ten závěr, který svědčí o tom, že se žalobkyně dopustila přestupku. Žalovaná naopak v odůvodnění svého rozhodnutí podrobně popsala a vysvětlila, proč se přiklonila k interpretaci provedené maďarským úřadem a laboratoří SZPI. Rozhodující roli hrálo, s jakými referenčními vzorky se naměřené hodnoty porovnávaly.
26. Podle hodnocení laboratoře SZPI vykazovalo víno velmi netypicky nízkou hodnotu delta18O pro ranou odrůdu červeného vína Modrý Portugal, ročník 2018, ve středoevropských podmínkách. Srovnatelný český vzorek odrůdy Modrý Portugal stejného ročníku vykázal hodnotu delta18O $4,05 ‰$. Naměřená hodnota podle laboratoře SZPI značila přídavek vody na úrovni přibližně 20 %. Protože se jednalo o maďarské víno, inspekce požádala o pomoc s interpretací naměřených hodnot maďarské Ministerstvo zemědělství, které interpretaci pověřilo maďarský Národní úřad pro bezpečnost potravinového řetězce (*National Food Chain Safety Office*). Tento úřad v odpovědi na žádost SZPI ze dne 28. 6. 2019 uvedl: „podezřelý vzorek se jeví být zvodnělý. Všechny 50 maďarských vzorků mělo hodnotu delta18O vody $2,2 \pm 0,31 ‰$ (na úrovni spolehlivosti 95 %) s minimem 0,5 a maximem 5,0 ‰. Všechny 50 vzorků ročníku 2018 z Maďarska (dosud nenahraných do databáze vín) bylo použito jako referenční vzorky podle čl. 4 odst. 3 písm. c) dokumentu „Minimální požadavky pro použití databáze vín EU pro posuzování shody vinařských produktů, produktů pocházejících z vína a vín.““
27. Naproti tomu výsledek rozboru laboratoře EUROFINS CZ zněl: „na základě výsledků provedených analýz a porovnáním s průmyslovými standardy, vědeckou literaturou a

hodnotami, které máme k dispozici, usuzujeme: poměr mezi izotopickými odchylkami kyslíku O18 ve vodě a ethanolu neindikuje nařazení.“

28. Žalovaná pak ve svém rozhodnutí poukazovala na to, že příslušný maďarský orgán vyšel při posouzení vzorku předmětného vína z databanky analytických hodnot s údaji o izotopech. Vzorek posuzoval v kontextu hodnot parametru delta18O vody zjištěných v 50 vzorcích maďarských vín předmětného ročníku 2018.
29. Databanku analytických údajů o izotopech upravuje čl. 39 nařízení č. 2018/273. Spravuje ji Evropské referenční středisko pro kontrolu v odvětví vína (ERC-CWS), které podle daného ustanovení „uchovává a aktualizuje databanku analytických údajů o izotopech na úrovni Unie na základě údajů oznámených určenými laboratořemi členských států. Tyto údaje se získávají na základě harmonizované metody izotopového rozboru částic etanolu a vody ve vinařských výrobcích a umožňují příslušné kontroly v průběhu celého uvádění na trh v souladu s analytickými metodami stanovenými podle čl. 80 odst. 5 nařízení (EU) 1308/2013 a pravidly a postupy stanovenými v člancích 27, 28 a 29 prováděcího nařízení (EU) 2018/274.“
30. Toto nařízení a na něj navazující prováděcí nařízení č. 2018/274 upravuje podrobná pravidla pro sběr a vinifikaci vzorků do databanky stejně jako použití referenčních metod izotopových rozborů a pro uchovávání a aktualizaci databanky analytických hodnot. Článek 27 prováděcího nařízení stanovuje podrobná pravidla pro způsob odběru vzorků, počet odebíraných vzorků, jejich rozbor pomocí stanovených metod, uchovávání informací a použití databanky. Podle jeho třetího odstavce „počet vzorků odebíraných ročně pro databanku je stanoven v části II přílohy III.“ Pro Maďarsko stanoví příslušná příloha 50 vzorků.
31. Je tedy zřejmé, že unijní právo podrobně reguluje postup získávání a uchovávání vzorků do evropské databanky. Jak obecně, tak ve vztahu k jednotlivým členským státům. Získané vzorky proto lze považovat za relevantní referenční rámec pro srovnání vzorků vína odebraných při kontrolní činnosti SZPI. Z odpovědi příslušného maďarského orgánu sice plyne, že se vzorek vína žalobkyně srovnával se vzorky, které zatím nebyly v databázi. Je však zřejmé, že počet těchto vzorků odpovídá počtu, který vyžaduje každoročně v Maďarsku odebrat příloha III prováděcího nařízení. Zároveň se jedná o vzorky z relevantního období – všech 50 vzorků bylo z roku 2018.
32. Žalobkyně nedůvodně namítá, že zde chybí konkrétní data k tomu, aby byly závěry rozboru a na něj navazující odsuzující rozhodnutí správních orgánů dostatečně přesvědčivé. Z maďarské odpovědi je naopak jednoznačné, s jakými vzorky se víno žalobkyně porovnávalo, jaká byla střední hodnota parametru delta18O vody u všech porovnávaných 50 maďarských vzorků vín ze sklizně 2018 (2,2‰), i jaká byla minimální naměřená hodnota parametru delta18O vody všech padesáti porovnávaných maďarských vzorků vín ze sklizně 2018 (0,5 ‰). Výsledek analýzy maďarských orgánů proto lze považovat za dostatečně transparentní a přesvědčivý. Zároveň soudu umožňuje ověřit minimálně základní rámec toho, s jakými hodnotami a v jakých ukazatelích se hodnoty naměřené inspektorátem poměřovaly.
33. To ale nelze říct o výsledcích analýzy laboratoře EUROFINS CZ. Jejich odpověď uvádí pouze to, že porovnání naměřených hodnot provedli mimo jiné s „hodnotami, které měli k dispozici“. Aniž by bylo zřejmé, o jaké konkrétní hodnoty a jaké vzorky vína se jedná. Žalovaná přitom v odůvodnění svého rozhodnutí uvedla, že jí je z úřední činnosti známo,

že „databáze laboratoře Eurofins CZ obsahuje izotopové hodnoty získané sledováním izotopových hodnot vín z dané země napříč mnoha klimaticky velmi odlišných sklizní. Takto vytvořená databáze pak umožňuje porovnání vzorku s celkovým rozptylem autentických hodnot vín dané země i bez znalosti ročníku, protože v sobě zahrnuje rozptyl izotopových dat reflektující klimatické poměry v dané zemi za klimaticky (zejména srážkově a teplotně) nadprůměrné i podprůměrné ročníky, tedy zachytí pouze velmi zvodněné vzorky, zvláště pokud pocházejí z klimaticky výjimečných let. Naproti tomu databáze využitá maďarským národním úřadem obsahuje rozptyl izotopových hodnot pouze deklarovaného ročníku sklizně (2018) předmětného vzorku. Ročník 2018 jako nadprůměrně teplý a suchý byl značně specifický, a tudíž i izotopové hodnoty tohoto ročníku se nacházejí v horní části rozptylu hodnot, které vykazují vína z Maďarska posledních 10 či 15 let, na což při interpretaci izotopových dat musí být brán zřetel, což laboratoř Eurofins z výše uvedených důvodů nemohla splnit.“

34. Stejný důvod, proč hodnocení izotopových parametrů opírající se o databázi EUROFINS CZ, nelze považovat za vyhovující, uvedl již správní orgán prvního stupně při vypořádání námitek žalobkyně do protokolu č. P075-71395/19 ze dne 29. 10. 2019. Pokud kontrolní rozbor vyhotovila akreditovaná laboratoř, nestačilo to samo o sobě ke zpochybnění správnosti rozboru provedeného SZPI a následně i příslušnými maďarskými orgány postupem podle prováděcího nařízení č. 2018/274.
35. Žalobkyně namítá, že toto tvrzení je pouze spekulací žalované a nemůže obstát, aniž by si k němu žalovaná, resp. soud vyžádaly vyjádření laboratoře EUROFINS CZ. Ani v tom však žalobkyně nemá pravdu. Nejedná se o spekulaci, ale se o skutečnosti, které jsou žalované známy z její úřední činnosti. Ty se nedokazují. Není proto chybou, pokud žalovaná neměla ve spisu konkrétní podklad, ze kterého by tyto skutečnosti plynuly.
36. Judikatura ve vztahu ke skutečnostem známým správním orgánům z jejich úřední činnosti vyžaduje pouze to, aby správní orgány ve svém rozhodnutí uvedly, ze které jeho konkrétní úřední činnosti či postupu jsou mu tyto skutečnosti známy (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011-58). To sice rozhodnutí žalované zcela nesplňuje. Teprve v reakci na tuto námitku ve svém vyjádření k replice objasnila, že informace, s jakými vzorky pracuje laboratoř EUROFINS CZ, má díky tomu, že tuto laboratoř také někdy sama využívá. Takové vysvětlení ovšem soud považuje za dostatečné. Byť žalovaná pochybila tím, že toto vysvětlení neuvedla již ve svém rozhodnutí, v tomto případě to soud nepovažuje za natolik závažnou vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost jejího rozhodnutí. Žalobkyně totiž ve správním řízení ani nyní v žalobě tyto skutečnosti věcně nijak nezpochybňuje a netvrdí, že by nebyly pravdivé. Vzhledem k tomu, že rozbor od laboratoře EUROFINS CZ si nechala zpracovat žalobkyně, nic jí nebránilo, aby ve správním řízení, případně alespoň v řízení před soudem sama doložila vyjádření této laboratoře, které by případně zpochybňovalo skutečnosti, z nichž žalovaná vycházela.
37. Soud nevyhověl ani návrhu žalobkyně na provedení svědeckých výpovědí zaměstnanců laboratoře EUROFINS CZ. Jejich výslech by byl nadbytečný. Žalovaná ve svém rozhodnutí dostatečně objasnila důvody, pro které nepovažovala výsledky rozboru provedeného laboratoří EUROFINS CZ za relevantní pro posouzení, zda víno žalobkyně obsahovalo přidanou vodu. Přezkoumatelně a přesvědčivě také zdůvodnila, proč naopak analýza maďarských státních orgánů potřebnou relevanci měla. Výslech zaměstnanců české laboratoře nemohl pro řádné zjištění skutkového stavu přinést nic nového.

38. Se žalobkyní nelze souhlasit ani v tom, že možnost provedení kontrolního rozboru duplicitně odebraného vzorku je pouze jakousi formální možností, jak se kontrolovaný subjekt může bránit. Reálně se podle žalobkyně hrozící sankci nelze ubránit, ani pokud kontrolovaný subjekt předloží rozbor znějící v jeho prospěch. V případě využití této možnosti správní orgány samozřejmě nemohou ignorovat výsledky kontrolního rozboru. Obzvláště jsou-li odlišné od rozboru provedeného státními orgány. Neznamená to však, že by se vždy musely přiklonit k výsledku, který je pro kontrolovaný subjekt příznivější. Správní orgány mají především povinnost zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu). To platí tím spíše, jde-li o rozhodování ve věcech správního trestání (tedy v řízeních, v nichž se má z moci úřední stanovit povinnost ve smyslu § 50 odst. 3 správního řádu). Je proto nezbytné, aby případné rozpory mezi výsledky rozborů v závislosti na jejich povaze odstranily nebo vysvětlily.
39. V tomto případě přitom nebyl rozpor v naměřených hodnotách. Neexistovaly zde pochybnosti ohledně metody měření. Rozpor byl pouze v tom, jak dvě různé laboratoře výsledky měření vyhodnotily. A žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí srozumitelně a přesvědčivě vysvětlila, proč závěry laboratoře, kterou si zvolila žalobkyně, v tomto konkrétním případě nemohly zpochybnit správnost závěru maďarského rozboru. Postup žalované proto nelze považovat za svévolný či neodůvodněný, jak se žalobkyně opakovaně snaží tvrdit. Správní orgány postupovaly zcela korektně. Řádně zjišťovaly skutkový stav.
40. Pokud jde o námitku vznesenou při jednání, že žalovaná kladla na žalobkyni důkazní břemeno, což je v řízení o trestním obvinění nepřipustné, soud se ztotožňuje s vysvětlením žalovaného, že měl na mysli jen vlastní tvrzení žalobkyně, která podle něj neprokázala. Z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že primárně v přestupkovém řízení spočívá důkazní břemeno na správním orgánu. Avšak pokud tvrzení obviněného z přestupku některý z důkazů zpochybňuje, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 45/2013-37, bod 24)
41. Soud nepřistoupil ani k moderaci uložené pokuty. Jednou z podmínek nezbytných k tomu, aby soud vůbec mohl uvažovat o moderaci pokuty, je návrh na moderaci obsažený v žalobě (viz § 78 odst. 2 soudního řádu správního). I návrh na moderaci podléhá koncentraci řízení ve smyslu § 71 odst. 2 soudního řádu správního. Je tedy nezbytné jej učinit ve lhůtě pro podání žaloby. To ale žalobkyně neudělala. Poprvé navrhla soudu moderaci pokuty až ve své replice. V samotné žalobě se však ani náznakem nezminila o tom, že by uloženou pokutu považovala za nepřiměřenou. Neplyne to ani z návrhu na přiznání odkladného účinku, který je součástí žaloby. Ten odůvodnila zejména tím, že není v jejich možnostech obratem pokutu uhradit ani si ve lhůtě splatnosti zajistit úvěrové financování. Netvrdila však, že by pokuta dosahovala zcela zjevně nepřiměřené výše.

VIII. Závěr a náklady řízení

42. Soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 soudního řádu správního).
43. Neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 soudního řádu správního).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 13. prosince 2023

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu